

Infrastruktur och kommunikationer
Ruth Eriksson
Tfn: 063-146561
E-post: ruth.eriksson@regionjh.se

2018-11-15

RUN/546/2018

Allmän trafikplikt linje 45

Inledning

Region Jämtland Härjedalen är regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) enligt lagen om regional kollektivtrafik (SFS 2010:1065). Myndigheten är den strategiska beslutsnivån för den regionala kollektivtrafiken, och har det politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheten och dess utveckling. Det innebär att besluta om trafikförsörjningsprogram, allmän trafikplikt och ta emot anmälan om kommersiell trafik. Region Jämtland Härjedalen äger Länstrafiken i Jämtlands län AB (Länstrafiken) som är den instans som operativt verkställer besluten om allmän trafikplikt i form av att upphandla, ingå avtal, samordna trafik, publicera tidtabeller och hantera biljettintäkter m m för den allmänna kollektivtrafiken i länet.

Fr o m december 2019 ska ett nytt trafikavtal finnas för allmän kollektivtrafik på linje 45 och 46, Inlandstrafiken. För linje 45 Gällivare-Arvidsjaur-Storuman-Östersund ska varje län fatta beslut inom sina gränser.

För linje 46 fattades beslut om trafikplikt av Regionala utvecklingsnämnden 2018-03-27 §58.

Med allmän trafikplikt avses

- Ett krav på en trafiktjänst som fastställs av RKM
- Public service obligation, d v s ett offentligt serviceåtagande gentemot invånarna.
- Trafiken skall avse vardagsresande, d v s resor som är en naturlig del av människans dagliga aktiviteter arbete, studier, omsorg och fritidsaktiviteter. Sådant resande kan förekomma under veckans alla dagar.
- Beslut om allmän trafikplikt skall kunna härledas ut det regionala trafikförsörjningsprogrammet.
- Ett trafikföretag skall inte ha något intresse av att bedriva trafiken kommersiellt.

Regional utvecklingsstrategi och trafikförsörjningsprogram

Jämtland/Härjedalen 2030 Innovativt och attraktivt är det övergripande styrdokument för länet, den regionala utvecklingsstrategin. Här anges inriktningen för länets strategiska utveckling. För att nå det önskade tillståndet finns en rad mål, samlade under olika prioriteringar. Kollektivtrafiken är ett medel för att nå de övergripande samhällsmålen för länet.

I prioriteringen ”smart tillväxt – resurssnålare och effektivare” finns bl a målen
– hög energieffektivitet inom kommunikationer

- transporter inom länet ska vara oberoende av fossil energi 2030

I prioriteringen ”hållbar tillväxt – besöksnäring och attraktivitet” finns bl a målet

- fler personer besöker och bosätter sig i länet

I prioriteringen ”tillväxt för alla – infrastruktur och samhällsservice” finns bl a målet

- förbättrade kommunikationer överbryggar de långa avstånden.

I regionalt trafikförsörjningsprogram 2016-2020 anges hur kollektivtrafiken ska utvecklas. Programmet omfattar endast de första åren på det kommande trafikavtalet, men får utgöra en inriktning. Interregional trafik är av strategisk betydelse för att tillhandahålla en god trafikförsörjning.

Bakgrund

Den allmänna kollektivtrafiken som är aktuell för upphandling linje 45 Östersund-Storuman-Arvidsjaur-Gällivare, bedrivs med buss.

2017 uppgick trafiken till 895 850 vkm varav 271 937 vkm inom Jämtlands län. Trafikkostnaden brutto är 13 329 150 kr. För Jämtland var trafikkostnaden 4 046 623 kr och den statliga medfinansieringen 1 500 000 kr/år. Beläggningen är god, i genomsnitt 40 resenärer per tur 2017.

Trafikutbud och resande

Linje 45 Östersund-Storuman-Arvidsjaur-Gällivare

Trafiken är planerad för anslutning till nattåg Östersund, veckopendling och serviceresor. Linjen har två dagliga dubbelturer Arvidsjaur-Östersund respektive Gällivare-Östersund, från Östersund kl 7.15 och 14.40, från Gällivare kl 9,15 och från Arvidsjaur 5,15 Tre fordon krävs för trafiklösningen.

2017 gjordes 57 870 resor på linjen. Resandet är minst på lördagar.

På linjen är dryga 51 % interregionala resor enligt Trafikverkets definition, d v s resan är längre än 100 km, passerar en länsgräns eller två kommungränser.

Trafikutbud

Trafikutbudet, med få och långa turer är anpassat för tåganslutningsresor, serviceresor och veckopendling. Det är också den trafik som staten har ett ansvar för att medfinansiera. På delsträckor förekommer arbets- och skolpendling, där kan linje 45 utgöra ett komplement till regionala linjer med tätare turutbud.

Möjligheten att förändra i trafikutbudet är mycket begränsat om inte antalet fordon eller trafikproduktion ska utökas. Förslaget är att trafikutbudet behålls oförändrat. Restiderna är svår att förändra och linjen kommer även fortsättningsvis att ha bussgod.

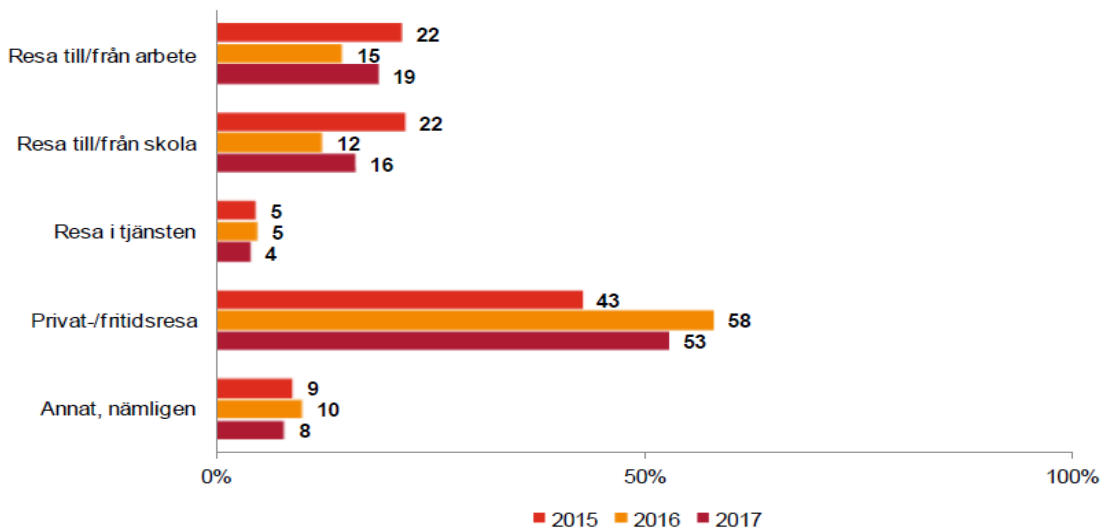
Trafikverkets medfinansiering

Sedan persontrafik på Inlandsbanan lades ner i början på 1990-talet har statlig medfinansiering utgått för att interregional trafik ska upprätthållas. I medfinansieringsavtalet med trafikverket ingår att uppföljning av trafiken ska göras regelbundet. Resultaten redovisas i form av Nöjd-kund-index. Nedan redovisas resultat ur 2017 års undersökning.

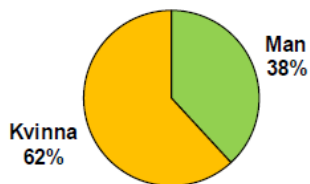
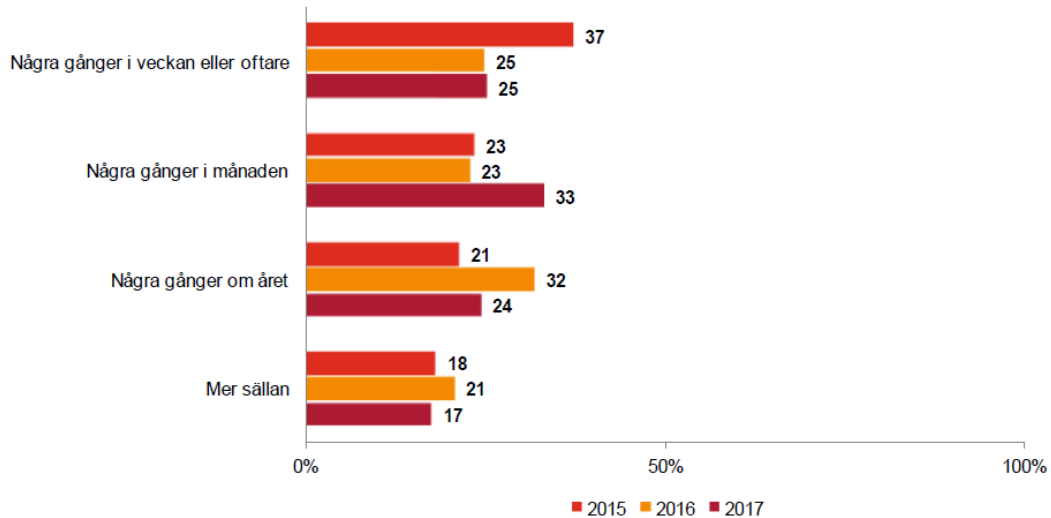
Sammanfattning - Prioriteringslista

		Viktighet	Nuvarande betyg (index)	Åtgärds-poäng
Åtgärda	Bekväma sittplatser	0,63	78	13,7
	Prisvärd biljett	0,44	71	12,9
	Välstädat	0,56	82	9,9
Bevaka	Behaglig temperatur	0,42	77	9,8
	Tidhållningen	0,52	82	9,6
	Tydlig information från personalen	0,49	83	8,5
	Tydlig information på skyltningen ombord	0,47	83	8,1
	Serviceinriktad personal	0,58	86	7,8
Bevara	Tryggt och säkert att resa	0,53	88	6,5
	Enkelt att resa med bagage	0,37	85	5,4
	Enkelt att stiga ombord	0,24	90	2,4

Huvudsakligt ärende med resan

Hur ofta reser du med trafiken

Av resenärerna var 18 % upp till 24 år, 47 % 25-64 år och 35 % 65 år och äldre.

Enkäten avser både linje 45 och 46. Trafikutbudet har varit stabilt under många år. I den sammanfattade prioriteringslistan får bekväma sittplatser, prisvärdhet och välstädat hög åtgärdspoäng. De nuvarande fordonen har varit i trafik sedan december 2011 och byts ut när ett nytt avtal börja gälla.

Bussgods

Regionfullmäktige beslöt 2017-11-07 §153 att Bussgods inom Länstrafiken i Jämtlands län AB ska avvecklas. På linje 45 kommer bussgodstjänsten att upprätthållas eftersom ca 70 % av linjen utförs i Västerbotten och Norrbotten. De bedömer linje som strategisk för godsförsörjningen. Upphandlingen av trafiken görs därför av Länstrafiken i Västerbotten AB.

Övrigt

Trafikverket medfinansierar Inlandstrafiken p g a att ingen kommersiell aktör vill etablera interregional trafik i området i den omfattning som bedöms nödvändig för en fungerande trafikförsörjning.

Trafiken ska handlas upp med trafikstart december 2019, med ett 10-årigt avtal under förutsättning att statlig medfinansiering fortsätter att utgå.

Efter överenskommelse med kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten ska varje län besluta om trafikplikt inom sitt län.

Beslut om trafikplikt

Kollektivtrafik är en faktor som påverkar människors val av arbete, boende, utbildning och fritid. Det är därmed av betydelse för den regionala utvecklingen och angeläget att den präglas av långsiktighet och stabilitet.

Förslag till beslut

- Allmän trafikplikt ska gälla för Inlandstrafiken linje 45 Östersund-Storuman-Arvidsjaur-Gällivare
- Trafikutbudet ska omfatta en daglig dubbeltur Gällivare-Östersund, och en daglig dubbeltur Arvidsjaur-Östersund.
- Beslutet om allmän trafikplikt innefattar möjlighet att vid behov, löpande kunna göra anpassningar i utbudet.